

Základy filozofie

Od mýtu k logu

Mýtus

„Zberatelia mýtov“ básnicky prerozprávali ústne tradované mýty (naratívnosť).

- **Homér**

- **Iliada** (pojednáva o poslednom roku 10 rokov trvajúcej trójskej vojny);
- **Odysea** (zaznamenáva návrat hrdinov trójskej vojny do vlasti).

- **Hesiodos**

- **Teogónia** (hovorí o vzniku, vývoji a usporiadaní sveta).

Znaky mýtu

- antropomorfizmus
- sociomorfizmus
- osud silnejší než bohovia
- regresívny pohľad na dejiny
- kult – súčasť života, snaha zabezpečiť si priazeň bohov
- bifurkácia bytia:
- prirodzené (čas), nadprirodzené (večnosť):
„prirodzene nadprirodzené“
- mytológia – náuka o mýtoch
- súbor mýtov daného kultúrneho okruhu

Mýtus a filozofia

Jan Patočka: „*polosen mysle*“

- filozofia vyrastá z mýtu, spočiatku sa filozofia kládla ako protiklad mýtu,
- mýtus aj filozofia sa snažia obsiahnuť skutočnosť v jej celistvosti.

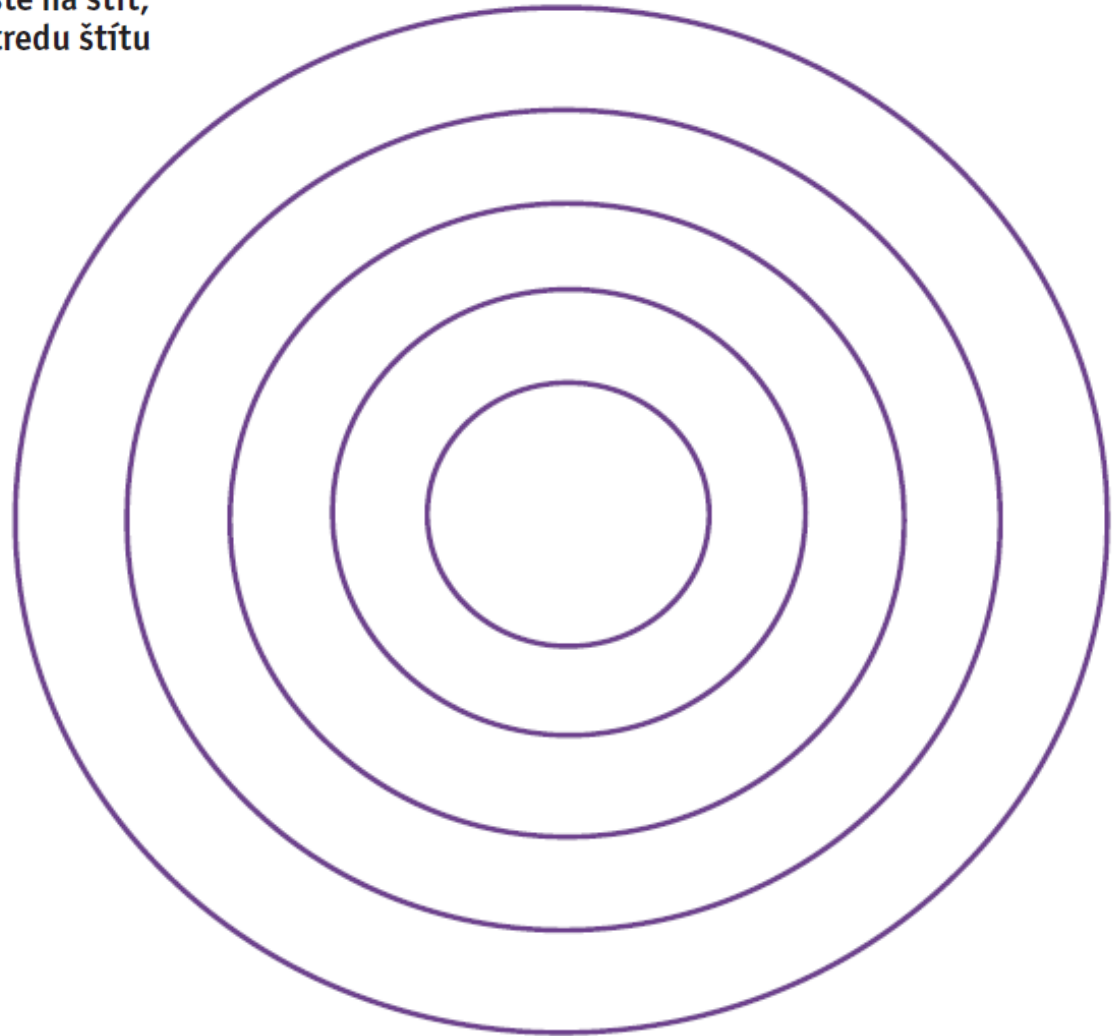
mýtus, báj	filozofia
– príbeh, báj, rozprávanie	– kritické myslenie
– hotové odpovede	– kladie otázky
– obrazné predstavy o človeku a usporiadaní sveta	– pojmové myslenie
– anonymný autor	– má autora

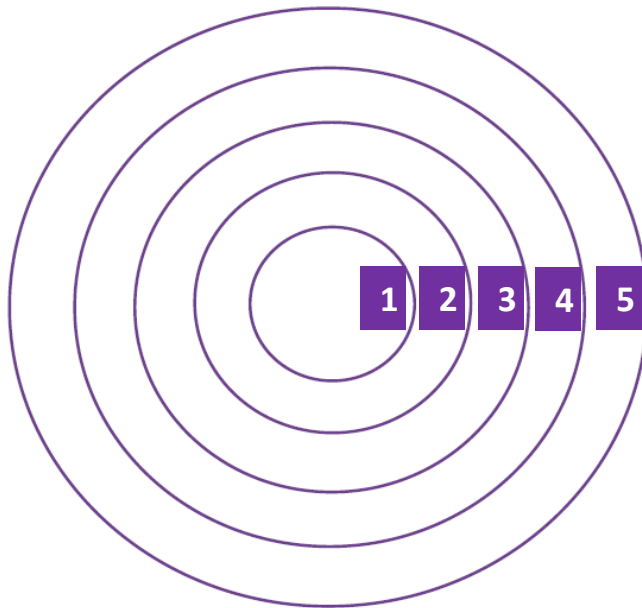
Hesiodove názory na vznik sveta.

„Na samom počiatku vecí bol Chaos a po ňom Gaia širokých prs, to bezpečné sídlo bohov, čo na samom vrchu snežného Olympu žijú. Hlbina chmúrna pod zemou Tartaros, širokých ciest, nad všetkých bohov zas vyniká krásou Eros. On námahy zbaví a bohov všetkých – práve tak ľudí – dovedna pospája, srdcia i rozum potratíť dá. Z Chaosu Erebos a Nočná čierňava vznikli, z Noci sa zrodil Éter a slnečný Deň.“

Hesiodos: Teogónia

- b** Choďte po stopách Hefaista a zapíšte na štít, čo Hefaistos ukul. Postupujte od stredu štítu (jeden odsek = jeden kruh štítu).

1 základné vymedzenie priestoru:
zem, nebo, vodná hladina;
základné nebeské telesá:
Slnko, Mesiac

2 mesto v mieri a mesto vo vojne

3 základný spôsob obživy – orba,
žatva, vinice

4 kravy, ovce, pasienky, tance

5 všeohraničujúci oceán

Nabudúce...

Predpoklady vzniku filozofie